

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE WIJZIGING VAN HET DECREET VAN
27 MAART 2009 BETREFFENDE RADIO-OMROEP EN TELEVISIE, MET
BETREKKING TOT DE VERLENGING VAN DE ERKENNINGEN VOOR
NETWERKRADIO-OMROEPORGANISATIES EN DE LOKALE RADIO-
OMROEPORGANISATIES**

Samenvatting

Om een coherent radiobeleid te voeren, is het belangrijk om de duurtijd van de FM-erkenningen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, en om de evolutie naar digitaal radioluisteren en de invoering van het omroepmodel zoveel mogelijk gelijktijdig te laten verlopen. Met het voorontwerp van decreet wordt de einddatum van de huidige erkenningen van netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties die aflopen vóór 31 december 2027 tot op die datum verlengd. Op die manier wordt het aflopen van de erkenningen zo veel mogelijk geclusterd. Daardoor kan er in 2027 één grote erkenningsronde georganiseerd worden voor lokale en netwerkradio-omroeporganisaties.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het voorliggend ontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structuurelement "Mediabeleid".
2. In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024 – 2029 is volgende passage terug te vinden:

"De snelle transitie van het radiolandschap vergt een intensieve inzet op digitalisering. De opgeleverde Radiostudie moet als leidraad dienen om deze transitie te faciliteren. We gaan in gesprek met de sector en bekijken wanneer een volledige FM-afschakeling haalbaar en economisch wenselijk is."

3. In de beleidsnota media 2024-2029 zijn volgende passages terug te vinden onder SD V.1 "Via samenwerking en innovatie naar een sterker, veerkrachtiger en pluriform Vlaams media-ecosysteem" / OD V.1.2 "Samen met onze partners garanderen we een dynamisch en evenwichtig omroeplandschap in Vlaanderen":

"(Digitale) Radio

De komende vijf jaar staat het radiolandschap voor een aantal belangrijke gebeurtenissen. De erkenningen van de lokale radio-omroeporganisaties lopen bijna allemaal af op 31 december 2026, net als die van de netwerkradio-omroeporganisaties. Op 31 december 2027 lopen de FM-erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties (Qmusic, Joe, Play Nostalgie) af of kunnen ze verlengd worden (met maximaal 3 jaar, tot 31 december 2031). Op 31 december 2027 loopt ook de licentie van On Tower Netherlands af voor multiplex 11A. Daarnaast lopen de tijdelijke zendvergunningen die door de VRM werden toegekend aan lokale DAB+-

proefprojecten, waarbij via partiële provinciale dekkingen een aantal lokale radio-omroeporganisaties hun omroepprogramma's verspreiden, af op 30 januari 2026. Het aflopen van deze erkenningen en licentie zorgt ervoor dat radio deze regeerperiode hoog op de beleidsagenda zal staan. Om een coherent radiobeleid te kunnen voeren, is het belangrijk dat het toekenningsmoment van bepaalde erkenningen zoveel mogelijk in elkaars lijn liggen. Ik zal samen met mijn administratie onderzoeken op welke manier ik dit best realiseer."

4. De BBT Media 2025 stelt onder het luik OD V.1.2 "Samen met onze partners garanderen we een dynamisch en evenwichtig omroeplandschap in Vlaanderen":

"(Digitale) Radio

Eind 2026 en in 2027 lopen de FM-erkenningen van de netwerkradio-omroeporganisaties en de meeste lokale radio-omroeporganisaties af. Ook de door de VRM toegekende DAB+ licentie op multiplex 11A loopt af eind 2027 en de tijdelijke zendvergunningen aan lokale DAB+-proefprojecten op 30 januari 2026. Dat betekent dat ik in 2025 beleidskeuzes zal moeten maken en aanpassingen aan het regelgevend kader zal moeten uitwerken om hierop voorbereid te zijn. Ik zal de verschillende pistes grondig met mijn administratie onderzoeken."

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

5. Momenteel zijn er drie erkende netwerkradio-omroeporganisaties waarvan de erkenning loopt tot 31 december 2026: SBS Media Belgium nv voor Nostalgie+, Topradio nv voor Topradio en B.G.-Consulting nv voor Stadsradio Vlaanderen.
6. De erkenningen van de lokale radio-omroeporganisaties die ingingen in de periode tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019 werden verleend voor negen jaar en lopen af tussen 31 december 2026 en 31 december 2028. Erkenningen, toegekend na deze datum, eindigen in principe ook binnen die periode. Op 21 oktober 2022 werden nog twee lokale radio-omroeporganisaties erkend waarvan de erkenningen 20 oktober 2031 als einddatum hebben.
7. Op basis van het huidige regelgevende kader moet er na afloop van de erkenningen een nieuwe erkenningsronde worden georganiseerd. Doordat de huidige erkenningen van lokale- en netwerkradio-omroeporganisaties gespreid aflopen, zouden er in de periode 2026 – 2031 een zevental erkenningsrondes georganiseerd moeten worden. Dit is niet alleen een inefficiënte inzet van publieke middelen, maar brengt bovendien ook het voeren van een coherent radiobeleid in het gedrang. In de beleidsnota media 2024-2029 (zie punt 3) wordt echter duidelijk aangegeven dat het belangrijk is dat het toekenningsmoment van bepaalde erkenningen zoveel mogelijk in elkaars lijn liggen om een coherent radiobeleid te kunnen voeren.
8. Daarnaast focuste het mediabeleid met betrekking tot radio de afgelopen jaren op de digitalisering van de radiosector en de digitalisering van radio-ontvangst met het oog op een FM-afschakeling. De overstap van een operatormodel naar een omroepmodel is een essentieel onderdeel van een toekomstig digitaal radiolandschap. Dit model, zoals nu reeds toegepast voor de toekenning van

FM-erkenningen, laat toe dat de Vlaamse Regering erkenningen, op basis van een vergelijkende test, toewijst aan radio-omroeporganisaties voor bepaalde omroepprogramma's. De vorige Vlaamse Regering heeft reeds de intentie geuit om ook voor DAB+ te evolueren van een operatormodel naar een omroepmodel¹. Ook de Sectorraad Media heeft in verschillende adviezen aangegeven een voorstander te zijn van de invoering van het omroepmodel². Ook in de Radiostudie van het consortium van BrightWolves en de interdisciplinaire onderzoeksgroep imec-mict-UGent van 2 mei 2024 met als titel "*Digitale radio in Vlaanderen. Radiostudie over de transitie van analoge radio naar digitale radio en over de toekomstige DAB+/digital only omgeving*" bevelen de onderzoekers deze overstap aan³.

9. 1 januari 2028 is de eerste opportuniteit die zich voordoet om dit omroepmodel in te voeren. Op dat moment vervalt de licentie voor de multiplex 11A, die op 11 maart 2023 werd toegekend aan On Tower Netherlands 3 voor een duur van 22 juni 2024 tot en met 31 december 2027. Op 31 december 2027 vervalt eveneens de tijdelijke licentie die werd toegekend aan het samenwerkingsverband van omroeporganisaties die op het moment dat Belgian Tower Company afzag van zijn licentie voor mux 5A/5D gebruikmaakten van dat etheromroepnetwerk om hun omroepprogramma's aan te bieden. Tegen 1 januari 2028 zal het (boven)lokale DAB+ frequentieplan ook definitief zijn.
10. Zoals opgenomen in de BBT Media 2025 (zie punt 4) wordt er momenteel werk gemaakt van een nieuw regelgevend kader, dat de evolutie naar digitaal radioluisteren, inclusief de overgang naar het omroepmodel, moet faciliteren. Om een coherent radiobeleid te voeren lijkt het daarom niet alleen belangrijk om de duurtijd van de FM-erkenningen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, maar is het ook belangrijk om de evolutie naar digitaal radioluisteren en de invoering van het omroepmodel zoveel mogelijk gelijktijdig te laten verlopen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

11. Dit ontwerp van decreet voorziet erin dat de einddatum van de huidige erkenningen van netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties die aflopen voor 31 december 2027 tot op die datum verlengd worden. Op die manier wordt het aflopen van de erkenningen zo veel mogelijk geclusterd. Daardoor kan er in 2027 één grote erkenningsronde georganiseerd worden, waarin het overgrote merendeel van de frequentiepakketten vervat zit.

¹ Verslag aan de Regering, Ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten over radio-omroep (VR 2021 0207 DOC.0770-3), 3-4.

² SARC, Advies conceptnota Toekomstig digitaal radiolandschap, 17 juli 2024; SARC, 30 juni 2023, Advies bij het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vastlegging van de pakketten van digitale frequenties die worden vrijgegeven tijdens een derde vergelijkende toets om een licentie te krijgen om een etheromroepnetwerk aan te bieden en om de bijbehorende zendvergunningen te krijgen die bestemd zijn voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's en bij het ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de voorwaarden en procedure voor het verkrijgen van een licentie voor het aanbieden van een radio- of televisieomroepnetwerk en de bijbehorende zendvergunningen; SARC, Advies over het Voorstel van decreet tot wijziging van artikel 201 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat de uitzendingen via etheromroepnetwerken betreft. 19 maart 2025.

³ BrightWolves en imec-mict-UGent, *Digitale radio in Vlaanderen. Radiostudie over de transitie van analoge radio naar digitale radio en over de toekomstige DAB+/digital only omgeving*, 2 mei 2024, 121-122.

12. Het clusteren van de erkenningsrondes is niet alleen efficiënter, maar maakt het ook mogelijk om op dat moment met quasi de volledige sector van lokale- en netwerkradio-omroeporganisaties een stap te zetten in de evolutie richting digitaal radioluisteren. Zo is het de intentie om tegen de organisatie van deze nieuwe FM-erkenningsronde een nieuw regelgevend kader in te voeren met betrekking tot het uitzenden van lokale en netwerkradio-omroeporganisaties op DAB+. Op datzelfde moment kan er ook een DAB+-erkenningsronde worden georganiseerd.
13. Het Europees Wetboek voor Elektronische Communicatie (hierna: "EWEK") biedt de mogelijkheid tot het verlengen van FM-frequenties⁴. Artikel 47 van het EWEK stelt immers het volgende: *"De bevoegde instanties geven voordat zij overgaan tot toekenning of verlenging van die rechten, een duidelijke omschrijving van dergelijke voorwaarden, (...) Voorwaarden verbonden aan de verlenging van gebruiksrechten voor radiospectrum mogen voor bestaande houders van dergelijke rechten geen onrechtmatige voordelen opleveren."*. Daarnaast bepaalt artikel 48, lid 4 van het EWEK dat de bevoegde instanties in het kader van selectieprocedures aanvragen voor individuele gebruiksrechten voor radiospectrum op grond van objectieve, transparante, evenredige en niet-discriminerende criteria beoordelen. Dit artikel benadrukt dat deze criteria van tevoren vastgesteld moeten zijn. Tot slot is ook artikel 49, lid 1 van het EWEK relevant: *"Indien lidstaten door middel van individuele gebruiksrechten een machtiging verstrekken voor het gebruik van radiospectrum gedurende een bepaalde termijn, waarborgen zij dat het gebruiksrecht wordt verleend voor een periode die passend is, gelet op de overeenkomstig artikel 55, lid 2, nagestreefde doelen, waarbij zij er naar behoren rekening mee houden dat mededinging en met name doeltreffend en efficiënt gebruik van radiospectrum moeten worden gewaarborgd en innovatie en efficiënte investeringen moeten worden bevorderd, onder meer door in een passende periode voor de afschrijving van investeringen te voorzien."*.

De tijdelijke verlenging van één jaar voldoet aan de vereisten uit het EWEK. De tijdelijke verlenging dient een legitiem doel van algemeen belang: de overgangsmaatregel heeft als doel om een levend, kwalitatief en divers radiolandschap in stand te houden door het kunnen voeren van een coherent radiobeleid. Dit laatste kan alleen gerealiseerd worden als de duurtijd van de erkenningen zoveel mogelijk op elkaar afgestemd worden en gelijktijdig een nieuw regelgevend kader met betrekking tot het uitzenden van lokale en netwerkradio-omroeporganisaties op DAB+ wordt uitgewerkt. Zodoende dient de overgangsmaatregel de fundamentele belangen die aan een kwalitatief radiolandschap ten grondslag liggen. De potentiële impact van de met maximaal één jaar uitgestelde einddatum van de vervaldatum van de erkenningen die voor 31 december 2027 aflopen, is bovendien pertinent en evenredig tot het beoogde doel. De verlenging wordt zoals hierboven aangegeven beperkt in duur, een nieuwe erkenningsronde wordt tegelijkertijd voorbereid en een nieuw regelgevend kader voor het uitzenden op DAB+ is in volle voorbereiding. De toegang van nieuwe kandidaat-lokale en netwerkradio-omroeporganisaties tot FM-frequenties wordt zodoende slechts voor een beperkte duur van één jaar uitgesteld en biedt ook deze nieuwe kandidaat-

⁴ Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking) (Voor de EER relevante tekst) (PB L 321 van 17.12.2018, blz. 36).

lokale en netwerkradio-omroeporganisaties de kans om vanaf 2028 mee te stappen in het nieuwe kader, dat in zal zetten op ontwikkeling van digitaal radioluisteren en de navolgende operationalisering van een toegekende erkenning.

Impactanalyse

JoKER:

14. Voor dit ontwerp van decreet werd geen JoKER gemaakt omdat de inhoud ervan geen specifieke impact heeft op kinderen- en jongeren.

Armoedetoets

15. Voor dit ontwerp van decreet werd geen armoedetoets gemaakt omdat de inhoud ervan geen specifieke impact heeft op mensen die in armoede leven.

Impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel

16. Radio-omroep valt onder de beginselen van vrijheid van meningsuiting, maar de voorliggende decreetswijziging heeft hier geen specifieke impact op.

Budgettaire impact

17. Het voorliggende ontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

18. Dit ontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale of provinciale besturen, of op Brussel.

Implementatie

19. De bepalingen van dit decreet zullen direct uitvoerbaar zijn, en vereisen geen verdere implementatie door de Vlaamse Regering.

C. Totstandkomingsprocedure

20. De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 24 juni 2025 en stelde dat het begrotingsakkoord niet vereist is.
21. Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nummer 2025/252 van 3 juli 2025.
22. Het ontwerp van decreet werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op [...].
23. Over het decreet werd – conform de bepalingen van artikel 133, §2 van het Mediadecreet een publieke consultatie georganiseerd door het departement CJM van ... tot ...
24. De Vlaamse minister, bevoegd voor de media, heeft op [...] advies gevraagd aan de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media over voorliggend ontwerp van decreet. De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media formuleerde een advies over dit ontwerp van decreet op [...].

Advies van de Sectorraad Media

[...]

25. De Vlaamse minister, bevoegd voor de media, heeft op [...] advies gevraagd aan de Raad van State over voorliggend ontwerp van decreet. De Raad van State formuleerde een advies over dit ontwerp van decreet op [...].

Advies van de Raad van State [...]

[...]

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid. De bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap tot het regelen van de inhoud en de transmissie radio-omroep ligt vervat als culturele aangelegenheid in artikel 127 van de Grondwet en wordt uitgewerkt in het artikel 4 van de Bijzondere wet tot hervorming van de instellingen die deze bevoegdheid omschrijft als: "de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten met uitzondering van het uitzenden van mededelingen van de federale regering".

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER